

Julkisista hankinnoista lisäeuroja yrityksille

Kunnan ja Yrittäjien aamukahvit
Paltamo 11.1.2022

Kainuun hankintaneuvontapalvelu
Kyösti Kauppinen, hankinta-asiamies

Esityksen sisältö

Neuvonnan toteutus, tarkoitus ja tavoitteet, kohderyhmät

Kilpailutusten toimintaperiaatteet ja kriteerit ja tarjouspyyntöön vastaaminen

Hankintaneuvonnan toteutus

Neuvontatehtävää toteutetaan alueellisesti Suomen Yrittäjien 20 alueen kautta

Neuvontapalvelu Kainuu rahoituksessa mukana, Kainuun Yrittäjät, Kainuun kaupungit ja kunnat, sekä Suomen työ- ja elinkeinoministeriö

Hankintaneuvonnan tarkoitus ja tavoitteet

Tarkoitus

Neuvonnan tarkoituksena on kehittää hankintayksiköiden ja tarjoajien välistä vuoropuhelua

Tavoitteet

Saadaan hankintayksiköt pyytämään tarjouksia siten, että yritykset (pk-yritykset) voivat tarjota niihin

Saadaan yritykset aktivoitua jättämään tarjouksia julkisiin hankintoihin

Hankintaneuvonnan kohderyhmä

Julkisiin hankintoihin osallistuvat yritykset ja yhteisöt

Neuvonnan saajan ei tarvitse olla Suomen Yrittäjien jäsen

Maksuton neuvontapalvelu kaikille kainuulaisille yrityksille ja yhdistyksille tarjousprosessin kaikkiin vaiheisiin (myöskin yrittäjiksi aikoville ja kaikille hankinnoista kiinnostuneille)

Maksuton palvelu kaikille Kainuun julkisille hankintayksiköille

Hankintaneuvonta on Kainuun Yrittäjien, kaupunkien ja kuntien tarjoama palvelu yrityksille ja hankintayksiköille

Hankintaneuvonnan painopisteet vuodelle 2022

Kannustetaan ja tuetaan pk-yrityksiä osallistumaan julkisiin hankintoihin eli jättämään tarjouksia hankintailmoitusten kautta. Tämä tapahtuu muun muassa koulutuksin, neuvonnalla, ohjauksella ja viestinnällä

Kannustetaan yrityksiä osallistumaan markkinavuoropuheluihin, vastaamaan pienhankintailmoituksiin ja opastetaan yrityksiä löytämään pienhankintailmoitukset. Kannustetaan hankintayksiköitä pienhankintojen avoimeen ilmoittamiseen

Autetaan hankintayksiköitä julkaisemaan hankinta-aiheet mahdollisimman hyvissä ajoin (esimerkiksi sähköinen hankintakalenteri), jotta alueen yritykset voivat varautua tuleviin tarjouspyyntöihin. Kannustetaan ja autetaan järjestämään markkinavuoropuheluita

Kilpailutusten toimintaperiaatteet

Tasapuolisuus

Hankinta-asiakirjat tulee laatia siten, että hankinnan kohteen määrittely asettaa tarjoajat tasa-arvoiseen asemaan. Tarjoajien ja tarjousten arvioinnissa tasapuolisuusvaatimus edellyttää asetettujen vaatimusten koskevan samalla tavoin kaikkia tarjoajia.

Syrjimättömyys

Tarjoajia (ehdokkaita) tulee kohdella julkisissa hankinnoissa samalla tavalla.

-Esim. kansallisuus, eri alueelta

Avoimuus

Hankintamenettelyä koskevia tietoja ei salata, ilmoitetaan julkisesti, lähtökohtaisesti hankinta-asiakirjat ovat julkisia. Tarjouspyyntö on saatettava kaikkien halukkaiden saataville ja niille jotka rajoitetussa menettelyssä on valittu tarjousmenettelyyn.

Avoimuusperiaatteen toteuttamista rajoittavat eräät salassapitotarpeet, jotka on yksilöity viranomaisten toiminnan julkisuutta koskevassa lainsäädännössä.

Kilpailutusten toimintaperiaatteet

Suhteellisuus

Suhteellisuusperiaate edellyttää, että hankintamenettelyn vaatimukset ovat oikeassa suhteessa tavoiteluun päämäärän kanssa. Soveltuvuusehtojen asettamisessa on huomioitava hankinnan luonne ja arvo. Tarjouspyynnön sisältöön tai tarjousmenettelyn ehtojen tulee olla oikeassa suhteessa hankinnan laatuun nähden.

Huom. hankintalain säännös, joka kieltää hankintayksiköitä asettamasta liian korkeita liikevaihtovaatimuksia tarjouskilpailuun osallistuville toimittajille.

Markkinavuoropuhelu (hankinnan suunnittelu)

- Vapaaehtoinen mutta tärkeä vaihe hankinnan onnistumiseen
- Tavoitteena on, että hankinnasta onnistutaan tekemään kaikkia osapuolia palveleva kokonaisuus
- Tilaajan ja toimittajan välinen tiedonkeruu tarpeesta ja tarjonnasta
- Juridiset asiat käännetään selkokielelle
- Avaa mahdollisuuden jollekin uudelle ja uudentyyppisiin kriteereihin
- Kartoitetaan yritysvaikutusarviointia
- Työllisyyssehdon käyttäminen (oppisopimus, työharjoittelun tms.)

Tarjouspyyntöön vastaaminen kannattaa

- Julkinen asiakas on yritykselle arvokas
- Julkinen toimija maksaa laskunsa
- Julkinen asiakas merkitsee, että yrittäjä on hoitanut yhteiskunnalliset velvoitteensa
- Julkinen asiakas on yritykselle hyvä meriitti niin kotimaassa kuin kansainvälistyessä
- Julkinen asiakas on yritykselle hyvä mahdollisuus saada näkyvyyttä potentiaalisessa asiakaskunnassa
- Julkinen asiakas kehittää ja haastaa yrityksen toimintatapoja

Tarjouspyyntöön vastaaminen

Kansalliset ja EU-hankinnat ilmoitetaan maksuttomassa ilmoituskanavassa [Hilmassa](#) (hankintailmoitukset.fi). Ilmoituskanava myös markkinavuoropuhelujen kutsuihin.

<https://tarjouspalvelu.fi>

<https://pienhankintapalvelu.fi>

<https://www.mercell.com> (maksullinen)

<https://www.hanki-palvelu.fi/>

<https://www.hankintasampo.fi>

Rekisteröityminen ja vastaaminen on maksutonta.

Tarjouspyyntöön vastaaminen

Lue tarjouspyyntö. Huomioi päivämäärät.

- Kysymysten jättämisen määräaika
- Vastausten antamisen määräaika
- Tarjouksen jättöaika

Hyödynnä kysymys-vastausaika.

- Esitä kysymyksiä
- Lue vastaukset

Vastaa vain ainoastaan kaikkeen pyydettyyn.

Ole ajoissa. Hanki tarvittavat liitteet ajoissa.

Tarjouspyyntöön vastaaminen

- Käy huolellisesti läpi yritykselle asetetut soveltuvuusvaatimukset, sekä tuotteelle tai palvelulle asetetut vähimmäisvaatimukset ja hankinnalle asetetut vertailuperusteet
- Varmista, että pystyt tarjoamaan tarjouspyynnössä pyydettyä tuotetta ja/tai palvelua
- Osoita tuotteen ja/tai palvelun olevan tarjouspyynnössä esitetyn vaatimusten mukainen
- Huolehdi että tarjottu hinta pitää sisällään kaikki kustannukset, joiden on edellytetty olevan mukana tarjoushinnassa
- Älä liitä omia sopimusehtoja
- Jotkut hankintayksiköt perivät voittaneelta yritykseltä provisomaksuja
- Tarjouspyyntö vastaamaton tarjous on yleisin tarjouksen hylkäyksen syy

Tarjouspyyntöön vastaaminen

- Tarjous on sitova joten sitoudut toteuttamaan hankinnan tarjouspyynnössä esitettyjen ehtojen mukaisesti
- Onko mahdollista tarjota ryhmittymänä (konsortio), esim. liikevaihtoraja
- Kysymys-vastausaikana voi esittää kysymyksiä tarjouspyynnöstä. Voi myös huomauttaa, jos tarjouspyynnössä virheitä tai puutteita. Lue vastaukset ennen tarjouksen lähettämistä, koska varaukset voivat muuttaa ja/tai tarkentaa tarjousta. Tarjouspyyntöä ei muokata enää, koska se on kerran julkistettu, joten lue vastaukset. Hankintayksikkö voi tarvittaessa julkaista korjausilmoituksen. Tällöin tulee tehdä uusi tarjous tarjouspyynnön mukaiseksi. Esitä rohkeasti kysymyksiä asioista jotka vaikuttavat epäselviltä. Muista, että kysymykset ja vastaukset näkyvät kaikille niille, jotka tutustuvat kyseiseen tarjouspyyntöön.

Tarjouspyyntöön vastaaminen

- Tarjousta voi parannella ja muokata määräaikaan asti. Tarjouksen pyytäjä saa avata tarjoukset vasta tarjousajan päätyttyä. Kilpailutusjärjestelmässä voit päivittää tarjoustasi, mikäli tarjousaika ei ole umpeutunut. Huolehdi palautuksesta määräaikaan mennessä!
- Kun tarjousten jättöaika on umpeutunut, tarjousta ei voi parannella. Tarjouksen pyytäjä voi silti pyytää täsmentämään tarjousta tietyissä tapauksissa.

Vähimmäisvaatimuksen ja vertailuperusteen ero?

- Älä jätä tarjousta ellet pysty täyttämään vähimmäisvaatimuksia. Vähimmäisvaatimukset ovat kriteereitä ja joiden täytyy toteutua jotka voivat koskeva hankittavaa asiaa, kuten tavaraa ja/tai palvelua
- Tarjoavalle yritykselle voidaan asettaa vähimmäisvaatimuksia, joita kutsutaan soveltuvuusvaatimuksiksi. Näin hankintayksikkö varmistaa yrityksen kyvyn toteuttaa hankintayksikön tarpeet. Esim. liikevaihtovaatimus.
- Vähimmäisvaatimuksilla taataan minimilaatu. Laatuksiteereillä erotutaan muista tarjoajista. Vertailussa tarjouksen pyytäjä pisteyttää laadun ja hinnan ilmoittamiensa vertailuperusteiden perusteella sekä valitsee toimittajan/toimittajat.

Ratkaiseeko hinta, laatu vai hinta-laatusuhde?

- Vähimmäisvaatimukset hankittavalle palvelulle tai tuotteelle (sisältää laatua, kuten takuuajat ja vasteajat jne.)
- Soveltuvuusvaatimukset yritykselle (esim. näyttö teknisestä suorituskyvystä)

Tarjous etenee, jos se täyttää vähimmäis- ja soveltuvuusvaatimukset

Ratkaiseeko hinta, laatu vai hinta-laatusuhde?

- Halvin hinta voittaa tai
- Laatu ratkaisee tai
- Hinnan ja laadun yhdistelmä ratkaisee tai (esim. hinta xx% ja xx% laatu)
- Valinnanvapaus ja kuntalainen ratkaisee (Kuntalainen valitsee palvelun tuottajan)

Jos hankintayksikkö ei ota tuottajaksi kaikkia soveltuvuus- ja vähimmäisvaatimukset täyttäneitä yrityksiä, sitten tarjoukset laitetaan järjestykseen jonkun yllä olevan lisäkriteerin mukaisesti

Hinta-laatusuhteen ratkaistessa yrityksen kannattaa pohtia, mikä on ansaitun lisälaatupisteen vaikutus hintaan. Esimerkiksi jos yritys saisi alhaiset lisälaatupisteet, ne voisivat silti kompensoitua asettamalla hintaa alas.

Julkisten hankintojen arvot ja tarjouspyyntökanavia

Mahdollisuus piristää yrityksen liikevaihtoa

Suomessa 47 miljardia

Sähköiset kanavat Kainuussa

[Tarjouspalvelu.fi](https://tarjouspalvelu.fi), pienhankintapalvelu.fi

- Hyrynsalmi, Kainuun sote, Kainuun liitto, Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi

HILMA (hankintailmoitukset.fi)

- Löytyvät kaikki yli kynnysarvon ja EU kynnysarvon ylittävät hankintailmoitukset (yritykselle ilmainen rekisteröityminen ja maksuton vahtipalvelu = tarjouspyynnöt tiedoksi suoraan omaan sähköpostilaatikkoon)

Valtion kilpailutuskalenteri <https://www.hansel.fi/>

C cloudia Hankintakalenteri [Hankintakalenteri](https://hankintakalenteri.ccloudia.fi/)

Julkisten hankintojen kynnyсарvot € alv 0 %

Hankintalain kansalliset arvot kunnat (valtio)

• Tavara- ja palveluhankinnat	60 000
• Rakennusurakat	150 000
• Terveydenhoito- ja sosiaalipalvelut (liite e)	400 000
• Muut erityiset palvelut	300 000
• Käyttöoikeusurakat ja –sopimukset	500 000

Hankintalain EU arvot

• Tavara- ja palveluhankinnat	214 000	(139 000)
• Rakennusurakat, käyttöoikeussopimukset	5 350 000	
• Suunnittelukilpailut	221 000	(144 000)
• Terveydenhoito- ja sosiaalipalvelut (liite c)	1 000 000	

KIITOS

Hankintaneuvonta Kainuu

Kyösti Kauppinen, hankinta-asiamies

Pohjolankatu 13

Kajaani

p. 044 270 4739

kyosti.kauppinen@kajaani.fi

[Kajaanin kaupungintalo/Elinvoimapalvelut](#)

[Kainuun Yrittäjät/hankinta-asiamiespalvelut](#)

[Suomen Yrittäjien hankintaneuvonta](#)

